

Upute recenzentima

Suradnici - recenzenti za časopis *Cris* se mole da se pri svojoj ocjeni i kategorizaciji radova pridržavaju Standarda Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta RH te da konzultiraju i Etički kodeks u izdavačkoj djelatnosti (za časopis *Cris* javno dostupno na mrežnim stranicama HRČAK - <http://hrcak.srce.hr/cris>).

Odgovornost je recenzenta pri prihvaćanju rukopisa na recenziju da su kvalificirani za temu zaprimljenog članka. Ukoliko je uredništvo krivo procijenilo te recenzenta zamolilo za recenziju, a on nije dovoljno upućen u temu članka, recenzent bi o tome trebao obavijestiti uredništvo te, po mogućnosti, predložiti drugog recenzenta.

Ako recenzent prihvaća rad na recenziju, rad valja sagledati temeljito i nepristrano te nastojati dati savjete autoru u vezi poboljšanja sadržaja teksta, a uredništvu oko ostalih primjedbi u vezi s tehničkim i sadržajnim kontekstom članka te u vezi kategorizacije članka. Časopis *Cris* ima recenzentski obrazac u kojem recenzent ispunjava određena polja, te u opisnome dijelu obrasca iznosi mišljenje i savjete. Cijeni se recenzentovo nastojanje da iznese što detaljniju recenziju s jasno naznačenim promjenama koje predlaže ili zahtijeva. Procjena članka uključuje procjenu originalnosti i važnosti istraživanja, ustroj studije, metodologiju, prikaz rezultata, snagu zaključivanja te opću kvalitetu članka.

Recenzentski postupak je tajni. Ukoliko recenzenti iz sadržaja članka pretpostave ili prepoznaju autora ili autore članka, a u bilo kakvom su sukobu interesa u odnosu na autore ili sadržaj njihova članka, dužni su upoznati urednika s bilo kakvim potencijalnim sukobom interesa u odnosu na tekst koji im je upućen na recenziju. U većini takvih slučajeva trebaju otkloniti recenziranje rada. Ostale odgovornosti recenzenta uključuju postupanje s člankom kao s povjerljivim spisom te obavljanje recenzije na vrijeme. Recenzent ne bi smio nikome pokazati članak bez izričite dozvole urednika. Recenzenti trebaju biti odmjereni i davati primjerene komentare u svojim primjedbama o članku, upućenima autorima. Recenzenti ne smiju za svoje istraživanje rabiti podatke opisane u članku koji su dobili na recenziju prije nego li je članak tiskan. Ukoliko prepoznaju ili pretpostave tko je autor rukopisa, recenzenti ne bi smjeli neposredno komunicirati s autorima ili im se otkriti, osim ako je drukčije dogovoreno s urednikom.

Recenzenti sugeriraju kategoriju članka prema uputama Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta:

1. Izvorni znanstveni rad (*Original scientific paper*) – koji sadrži do sada još neobjavljene rezultate izvornih istraživanja koji su izneseni tako da se može provjeriti njihova točnost kao i točnost analiza i izvoda na kojima se temelje.
2. Prethodno priopćenje (*Preliminary communication*) – je znanstveni članak koji sadrži jedan neobjavljene preliminarne rezultate znanstvenog istraživanja koje je u tijeku ili teorijski postavljen problem i okosnice argumentacije, ali bez cjelovite razrade. U priopćenju se mogu dati rezultati znanstvenog istraživanja u tijeku, koji zbog aktualnosti zahtijevaju brzo objavljivanje, uz pretpostavku da će se kasnije objaviti cjelovit rad.
3. Pregledni rad (*Review*) – je znanstveni članak koji sadrži cjelovit prikaz stanja i tendencija razvoja određenog područja s kritičkim osvrtom i ocjenom. Navedena literatura mora biti dovoljno cjelovita tako da omogućuje dobar uvid i uključivanje u prikazano područje.
4. Stručni članak (*Professional paper*) - donosi korisne priloge iz područja struke kao što je dokumentacija građe (bez teorijske, metodološke i analitičke obrade), korištenje već objavljenih rezultata znanstvenoga istraživanja s fokusom na primjenu u praksi ili na njihovo širenje (obrazovna svrha) ili sažet i kritičan pregled odabrane aktualne teme.

Časopis Cris objavljuje i radove sa znanstvenih skupova koje je organizirao nakladnik časopisa, Povijesno društvo Križevci. Takvi se radovi kategoriziraju u recenzijskom postupku u gore navedene kategorije. Ukoliko rad koji je bio izložen na znanstvenome skupu pruža zamjetan doprinos, a nije ga moguće kategorizirati u navedene kategorije, može biti objavljen kao izlaganje sa znanstvenog skupa. Na takvu će mogućnost urednik upozoriti recenzenta, po potrebi.

Ako recenzent zahtijeva dopune u rukopisu, može zatražiti uvid u konačnu verziju rukopisa. Ako recenzent predlaže da se članak odbije za tisak, to mora detaljno i argumentirano obrazložiti.

Radovi se upućuju na najmanje dvije recenzije. U slučaju zahtjevnosti teme članka ili većeg nepodudaranja u ocjeni dvaju recenzenata, rad se upućuje na treću recenziju. Konačnu odluku o prihvaćanju rukopisa za tisak te o kategorizaciji članka donosi glavni i odgovorni urednik. odluka mora biti utemeljena na recenzijama, a urednik može potražiti i mišljenje ostalih članova uredništva ili uredničkog vijeća.

Recenzije se ne honoriraju. Uredništvo recenzente nastoji nagraditi objavom njihovih imena u popisu suradnika-recenzenata. Imena recenzenata objavljuju se u svakom broju časopisa, nevezana uz autora/članak koji su recenzirali, a sve uz izričiti pristanak recenzenta. Recenzent dobiva primjerak tiskanog broja časopisa u kojem je surađivao.